

خیز قیمت کالاهای اساسی در ماه رمضان سفره افطار هم کوچک شد

افزایش قیمت کالاهای اساسی به خصوص محصولات پروتئینی در ایام تعطیلات نوروز رخ داد و پس از آن با شروع ماه مبارک رمضان شدت بیشتری گرفت؛ یکی از کالاهای اساسی که رشد قیمت آن در روزهای اخیر بسیار خیر ساز شده است،گوشت قرمز است.طبق گزارش‌های منتشر شده در برخی از موارد قیمت هر کیلوگرم گوشت فیله گوساله حتی از ۳۰۰ هزار تومان نیز گذر کرده است و مشاهدات حاکی از آن است که…

صفحهٔ ۵

گزارش مردم‌سالاری از وعده و وعیدها پیرامون گفت‌وگوهای هسته‌ای

سر خوردگی افکار عمومی از مذاکرات وین

✓ **دبیر کل حزب مردم‌سالاری: چرا دیپلمات‌های ما همچنان علاف دستیابی به نتایج مذاکرات وین هستند؟**

صفحهٔ ۲

در پی استعفای رئیس‌جمهوری فراری یمن مطرح شد

درخواست مصالحه عربستان از انصارالله

صفحهٔ ۱۱

معاونت حفاظت و پیشگیری از حریق سازمان آتش نشانی:

مدارس تهران تاییدیه ایمنی ندارند

✓ شناسایی ۹۳۰ مدرسه نا ایمن در تهران

صفحهٔ ۶

صف‌بندی جنگ اوکراین درحال تغییر است

تمرکز ارتش روسیه روی اوکراین شرقی

صفحهٔ ۱۱

پیامدهای اقتصادی واگذاری فروش نفت به نهادهای قدرت

افزایش بالای نرخ تورم ۱۴۰۱ نسبت به سال گذشته

صفحهٔ ۵

استاد اقتصاد دانشگاه الزهرا اظهار داشت: عوامل متعددی علت افزایش نرخ تورم هستند و یکی از آنها مواردی است که در بودجه ۱۴۰۱ دیده شده است به عنوان مثال در بودجه آمده بخش قابل توجهی از فروش نفت به نهادهای دولتی و نظامی واگذار شود که این پیامدهای سنگینی برای اقتصاد کشور خواهد داشت و انتظار چنین موضوعی در دولت یکپارچه نمی‌رفت.

طرح بهبودی درتهرانوی

«کار همه ما تمام است»؛ هشداری که پنج سال پیش داده شد اما شنیده نشد

گرد و غبار عراق بالاخره به تهران رسید

صفحهٔ ۴

سر مقاله

حشمت‌الله رضوی

از ابتدای سال جاری میلادی و حتی پیش از آغاز تهاجم روسیه به اوکراین، بازار نفت بی ثبات بوده است و قیمت‌ها در حال افزایش. حمله روسیه به اوکراین و به دنبال آن اعمال تحریم‌های گسترده غرب علیه مسکو و احتمال خروج بخشی از نفت و گاز روسیه از بازار ای بی ثباتی را تشدید کرده است. به این ترتیب افزایش شتابزده قیمت‌های نفت در بیش از یک ماه گذشته به میزان زیادی متاثر از بحران ژئوپولیتیکی است که اکنون در اروپا در جریان است؛ اما این رویداد ژئوپولیتیک تمام واقعیت بی‌ثباتی بازار نفت را توضیح نمی‌دهد. وضعیتي که اکنون در پی حمله روسیه به اوکراین ایجاد شده است از نظر تاثیر بر بازار نفت به رویدادهای دیگری شباهت دارد که پیش از این عمدتا در خاورمیانه رخ داده است: تحریم نفتی اعراب در سال ۱۹۷۳، انقلاب اسلامی در ایران، جنگ ایران و عراق و رویداد سرنگونی معمر قذافی در لیبی از جمله رویدادهای ژئوپولیتیکی بوده‌اند که گسیختگی عرضه نفت را در پی داشته و سبب افزایش قیمت‌ها در بازار جهانی نفت شدند. آنچه امروز در اروپا می‌گذرد از این قاعده مستثنی نیست.

رویداد ژئوپولیتیک جاری ممکن است پیامدهایی شبیه به بحران نفتی سال ۱۹۷۳ در پی داشته باشد. صنعتی مصرف کننده نفت کاهش وابستگی به نفت و افزایش کارایی انرژی را در دستور کار قرار دهند و برای نیل به راهبردهای مناسب در زمینه انرژی، آژانس بین‌المللی انرژی را ایجاد کنند.

ویژگی بحران انرژی جاری این است که در عصر گذار انرژی رخ می‌دهد یعنی زمانی که بسیاری از کشورها، شرکت‌ها و حتی افراد در جای جای جهان پوشی را برای کاهش انتشار آلاینده‌ها و پیشگیری از گرم‌تر شدن زمین آغاز کرده‌اند. تهاجم روسیه به اوکراین در دوران گذار انرژی می‌تواند تلاش برای کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی را شدت بخشد.

اما همچنانکه گفته شد بی ثباتی کنونی بازار نفت و افزایش قیمت‌ها صرفا ناشی از وقوع یک رویداد ژئوپولتیک نیست بلکه عمدتا متاثر از بحران ساختاری است که بازار نفت در عصر گذار انرژی به آن دچار است.

برای درک بهتر بحران ساختاری بازار نفت باید اندکی به عقب بازگردیم و روندهای حاکم بر بازار نفت را پیش از حمله روسیه به اوکراین بررسی کنیم. اواخر سال گذشته میلادی چند بانک عمده آمریکایی از جمله گلدمن ساکس، بانک آمریکا (بانک او آمریکا) و جی پی مورگان پیش‌بینی کردند که بهای نفت در سال ۲۰۲۲ از صد دلار هر بشکه فراتر خواهد رفت. چنین پیش‌بینی‌هایی عمدتا بر پایه روندهای حاکم بر بازار نفت استوار بود و برای مثال بانک آمریکا در گزارش خود در مورد پیش‌بینی قیمت‌های نفت در سال ۲۰۲۲ به «بحران انرژی جاری در جهان» اشاره کرده بود

بحران ساختاری بازار نفت و بی ثباتی قیمت‌ها

که به طور پیوسته قیمت‌های نفت، گاز، ذغال و ال ان جی را در بازارهای جهانی افزایش می‌دهد. بانک آمریکا پیش‌بینی کرده بود بهای نفت در ژوئن سال ۲۰۲۲ (خرداد سال جاری) به ۱۲۰ دلار هر بشکه خواهد رسید. در این پیش‌بینی‌ها حمله روسیه به اوکراین و اولویت‌های توسعه کشورهای درحال توسعه در نظر گرفته شد.

به این ترتیب به نظر می‌رسد در دوران گذار انرژی در مورد جایگاه انرژی‌های فسیلی اتفاق نظر جهانی وجود ندارد و اوپک پیوسته از دیدگاه کشورهای مصرف‌کننده صنعتی در مورد کاهش سرمایه‌گذاری در توسعه سوخت‌های فسیلی فاصله می‌گیرد. نتیجه این اختلافات اکنون به گونه‌ای افزایش یافته در تحولات بازار نفت بروز می‌یابد. در حالی که پیش از این اشاره مقام‌های آمریکایی کافی بود تا عربستان و امارات برای ثبات قیمت‌ها تولید نفت را افزایش دهند، اما اکنون ماه‌هاست که در برابر خواست واشنگتن برای افزایش تولید مقاومت می‌کنند. ممکن است این ایده درست باشد که مقاومت عربستان و امارات در برابر افزایش عرضه نفت از اختلاف نظر آنان با سیاست خاورمیانه‌ای رییس جمهوری آمریکا در قبال ایران و یمن ناشی می‌شود؛ اما انکار نمی‌توان کرد که مواضع آنان با نارضایی آنان از کاهش سرمایه‌گذاری در منابع نفت و گاز درصدا انرژی جهان را تأمین می‌کند نادیده گرفت و همزمان امنیت انرژی، ثبات بازار نفت و رشد اقتصادی جهان را تضمین کرد؟ از سوی دیگر اگر قرار است سوخت‌های فسیلی همچنان موتور محرک اقتصاد جهان باشند و امنیت انرژی جهانی را با عرضه کافی و قیمت‌های قابل قبول تأمین کنند پس با بی آمدهای گرم شدن هوا و تاثیرات ویرانگر آن بر زندگی بشر چه باید کرد؟

در نشست امارات کشورهای عضو اوپک اعلام داشتند که لزوم چاره‌اندیشی برای مقابله با تغییرات آب و هوایی را می‌پذیرند اما با گذار انرژی به معنای عدم سرمایه‌گذاری در منابع هیدروکربوری و پایان دادن هرچه سریع‌تر به استفاده از سوخت‌های فسیلی از جمله نفت و گاز مخالف‌اند. در میان کشورهای اوپک عربستان و امارات به عنوان صادر کنندگان عمده نفت اعلام داشتند که ایده به کنار نهادن سوخت‌های فسیلی رشد اقتصادی جهان و زندگی نادرهای جهان را تهدید می‌کند.

این سخنان کم و بیش تداوم دیدگاه‌های اوپک از جمله دبیر کل آن، محمد بارکیندو، است که پیش از این در نشست آب و هوایی گلاسکو (نوامبر ۲۰۲۱) گفته بود در روند گذار انرژی، سوخت‌های فسیلی بخشی از راه حل اند و نه مانعی بر سر راه آن. دبیرکل اوپک در نشست گلاسکو تأکید کرد اگر گذار انرژی به معنای عبور از نفت و دیگر سوخت‌های فسیلی و حرکت به سمت انرژی‌های تجدید پذیر است چنین ایده‌ای گمراه‌کننده است و برای جهانی که همچنان نیازمند همه منابع انرژی است می‌تواند خطرناک باشد. از نظر دبیرکل اوپک تغییرات آب و هوایی و فقر انرژی در روی یک سکه اند و تمرکز بر تنها یکی از آنها می‌تواند به پیامدهای ناخواسته، انحراف در بازار،

یادداشت

محمدسروش‌محلانی

در این گفتار به این پرسش می‌پردازیم که نور در دعای سحر به چه معنا است؟ «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ نُورِكَ بِأَنْوَرِهِ وَكُلِّ نُورِكَ نَبْرَةً، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِنُورِكَ كُلِّهِ». در این فراز از دعای سحر چند مسئله مطرح است؛ اول اینکه نور به چه معنا است؟ مسئله دوم این است که نور خدا و نوری که به حق تعالی اضافه پیدا می‌کند به چه معنا است؟

مسئله سوم این است که آن مرتبه عالی از نور حق تعالی که مورد درخواست و سؤال قرار می‌گیرد، یعنی نور الهی، کجاست و چیست؟ پرسش چهارم این است که پس از نگاه به عالی‌ترین مرتبه نور، دعاکننده برمی‌گردد و هرچه را که از ذات باری‌تعالی باشد نورانی می‌بیند. گویی از تفاوتی که بین انوار هستی صرف‌نظر می‌کنند و از کثرت می‌گذرد و به وحدت بازمی‌گردد. اما این به چه معنا است؟

پیش از اینکه در این زمینه صحبت کنیم، مناسب است که ابتدا ترجمه‌ای از این فراز ارائه کنیم که مضمون کلی این فراز روشن باشد. ترجمه‌هایی از دعای سحر در کتاب‌هایی مانند مفاتیح هست اما سبک دعای سحر سبکی است که ترجمه کردن را بر مترجمان دشوار می‌سازد و مترجمان هرچند دقیق باشند اما ارائه یک ترجمه گویا و روشن از این ترکیب کار ساده و آسانی نیست.

مرحوم راشد در یکی از سخنرانی‌هایی که دارند قسمتی از دعای سحر را توضیح داده‌اند. من به جای اینکه ترجمه را از کتاب‌های دیگر بخوانم این فراز را با ترجمه مرحوم راشد از این سخنرانی ارائه می‌کنم: «خدایا سؤال می‌کنم تو را در میان نور و روشنی و درخشندگی تو به آن شعله و تابش و ظهوری که از همه روشن‌تر است. اما هر نور تو در هر جا در حد خودش روشن و تمام است. در آن حد همین است ظرفیت و همان است اندازه. این دلیلی است برای اینکه چرا تو در هر کجا در حد خودش تام و تمام است. پس به تمام نورت از تو سؤال می‌کنم.»

دو کاربرد نور در متفاسر دینی

این یک ترجمه و نه یک تفسیر و تبیین است. برای اینکه بتوانیم تا حدودی به درکی از مغایهیی که در این بخش مطرح شده برسیم یک مقدمه‌ای ارائه می‌کنم؛ نور در مباحث مختلف قرآنی و روایات و کاربرد اول نور در نظام آفرینش و صحنه هستی است. اما کاربرد دوم نور در سیر و سلوک انسانی است که به یک تعبیر، کاربرد اول در حوزه عرفان نظری و کاربرد دومی کاربرد مختلف در دو حوزه دارد؛ بسیاری از مفاهیم دیگری که در این دعا مطرح می‌شود نیز به همین صورت است. مثلا در مورد رحمت، یک رحمت سراسر هستی را فرا می‌گیرد؛ یعنی هیچ چیز از رحمت الهی بیرون نیست و به این معنا رحمت الهی مقابل ندارد و رحمت مساوق با هستی و وجود است. در قرآن و روایات و ادعیه ما هست که خدا را به رحمتی می‌خوانیم که همه چیز

معنا و کاربرد «نور» در دعای سحر

او قرار می‌دهد؛ روشنایی‌ای که می‌داند چطور باید در میان مردم حرکت و زندگی کند. این نور برای حرکت و زندگی و معیشت است که نباید این را در کنار کسی قرار داد که در تاریکی است.

آخرت انسان بازنمایی از دنیای اوست

افراد هستی‌سنند که طبق این آیات در دنیا از این نور برخوردار می‌شوند. وضع عالم آخرت انسان، انعکاسی از وضع انسان در عالم دنیا است. آنها‌ها که در دنیا این نور را کسب کردند و به این روشنایی رسیدند این نور را همراه خود می‌برند و آخرتشان روشن است و کسانی که در دنیا به این نور نرسیدند در عالم آخرت نیز از نور محروم خواهند بود و نمی‌توانند برای خود روشنایی تهیه کنند. در سوره حدید فرمود: در قیامت زنان و مردان منافق به انسان‌های باایمان می‌گویند صبر کنید تا به شما برسیم تا به ما نیز اعتنایی داشته باشید و ما اینجا در تاریکی هستیم و می‌خواهیم از نور شما بهره‌ای داشته باشیم. اما این نور عارضی نیست که شخصی در اختیار دیگری قرار بدهد. بلکه وجود خود انسان نورانی می‌شود و کسانی که با نفاق زندگی کرده‌اند در عالم آخرت نمی‌توانند نوری داشته باشند.

پاسخی که به آنها داده می‌شود این است که اینجا جای تهیه نور نیست و هر کسی که با تاریکی آمده و تاریکی نیز خواهد بود و نخواهد ماند و انسان باید به دنیا بیاید و نور تهیه کند اما راهی هم برای بازگشت وجود ندارد.

درست است که در دو حوزه نظر و عمل مسئله نور الهی مطرح شده اما تأکید اصلی در این کلام

لهی در قرآن کریم روی حوزه دوم است و اینکه انسان به کسب نور برسد. اما آیا این نور علم است که انسان با دانایی روشن می‌شود و آگاهی به انسان روشنایی می‌دهد؟ یا اینکه علاوه بر علم، نورانیتی است که در اخلاق و تقوا وجود دارد؟ در برابرش کسانی که محروم از ایمان و تقوا باشند زندگی و روح تاریکی دارند یا اینکه مراتب بالاتری در این مسئله است؟ اهتمام قرآن به این است که نور را نه فقط در سراسر هستی به ما نشان دهد بلکه اهتمام قرآن به این است که در زندگی ما نشان دهد که انسان چطور می‌تواند به این مبدا نور وصل شود و از این مبدا روشنایی کسب کند. آنچه در دعای سحر آمده مربوط به حوزه دوم است. نکته دیگر اینکه، این سؤال که در دعا آمده، درخواست است و این است که انسان در صدد رسیدن به یک چیزی است و یک مطلوب و گمشده‌ای دارد و می‌گوید خدایا من از نور تو روشن باشم و مسیر را تشخیص دهم و نوری که مسیر را نشان می‌دهد و نوری که لغزش‌گاه‌ها را به انسان نمایش می‌دهد را خدا در اختیار انسان قرار می‌دهد. این نور همان نور در حوزه عمل و سیر و سلوک انسان است. همچنین در آیهای از سوره بقره آمده است: خداوند ولی انسان‌های مومن است، آنها را از ظلمت‌ها به نور بیرون می‌برد. یا در سوره زمر فرمود: کسی که برای حقیقت اسلام شرح صدر پیدا کرده، کسی است که بر نور الهی قرار گرفته است. در برابرش نیز کسانی‌اند که قلبی قبی هستند. در سوره انعام نیز فرمود: کسی که حیات الهی را پیدا می‌کند زنده می‌شود و خدا روشنایی را در اختیار

بدینوسیله به اطلاع می‌رساند

انتشارات مزینانی به مدیریت

محمد مزینانی به شماره پروانه نشر ۸۱۳۴

به اسم **دازو** تغییر نام داده شد.